

dimi ze dne 16. května 1933, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku podle § 85 b), c) tr. zák., pokud čelila proti rozsudkovému výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným i zločinem zlomyslného poškození cizího majetku podle § 85 c) tr. zák., zrušil rozsudek v tomto výroku, a v důsledku toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících, a vyměřil obžalovanému znovu trest.

Z d ů v o d ů:

Soud zjišťuje na základě seznání celé řady svědků činu, že se obžalovaný bouřlivě domáhal otevření oddělení železničního vozu, v němž většina svědků seděla, že tloukl na dveře, vyhrožoval a, když mu dveře otevřeny nebyly, z úmyslně přestí do okna udeřil, až je rozbil, a dle přesvědčení soudu tímto úmyslným rozbítím okna ohrozil tělesnou bezpečnost lidí sedících v oddělení.

Stížnost je v právu, pokud s hlediska zmatku čís. 9 a) § 281 tr. ř. uplatňuje, že nalézací soud shledal neprávem ve zjištěném ději i skutkovou podstatu zločinu § 85 c) tr. zák. V souzeném případě bylo řešiti otázku, lze-li okenní tabuli ve dveřích z chodby vagonu do oddělení vozu řaditi mezi předměty v § 85 c) tr. zák. vytčené. Slova »nebo vůbec za okolností zvláště nebezpečných« ke konci tohoto ustanovení zákona nasvědčují tomu, že trestní zákon uvádí v § 85 c) tr. zák. druhy věci oněmi slovy tam označených jen jako příklady předmětů, jichž poškození páše se za okolností zvláště nebezpečných. Účelem těchto předmětů je podle předpokladu zákona zřejmě zabezpečení provozu podniků a strojů tam uvedených proti nehodám, ke kterým může v takovém provozu bez těchto předmětů dojíti. Zvýšená ochrana oněch předmětů závisí tudíž na tom, že jich neporušený stav má význam pro bezpečnost provozu. Netřeba ovšem, by z poškození té které věci nebezpečí pro provoz skutečně nastalo nebo bezprostředně nastati mohlo. Leč kvalifikace podle § 85 c) tr. zák. nepřichází v úvahu, lze-li možnost takového nebezpečí pro provoz naprosto vyloučiti (viz rozh. č. 589, 739, 1366 a najmě 2428, 3717, 4000, 4172 sb. n. s., dále i č. 3971, 4104, 4210 a j. víd. n. s.). Při tom nejvyššímu soudu neušlo, že starší rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu (viz na př. rozh. č. 506, 1506, 2633, 2764, 3794) hájila opačné stanovisko, a že se k nim též připojilo i rozhod. č. 2026 sb. n. s. Jelikož nelze souditi, že by mohlo poškození okenní tabule dveří ve vnitru vagonu v konkrétním případě přímo nebo nepřímo ohroziti bezpečnost železničního provozu, je na snadě, že nalézací soud, vycházející zřejmě z pochybeného názoru, že jakékoli zařízení patřící k železnici patří již o sobě k předmětům v § 85 c) tr. zák. vytčeným, podřadiv takto souzený čin i pod ustanovení § 85 c) tr. zák., zatížil rozsudek zmatkem podle § 281 čís. 10 tr. ř. Bylo tudíž po této stránce podle § 288 odst. 2 čís. 3 tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 5069.

Hájnik, sprisahany podľa § 38 zák. čl. XXXI:1879, môže vykonávať svoje povolanie po práve len dotyčne toho lesa, ktorý mu bol k ochrane sverený. V takom prípade je oprávnený zabaviť pytliaкови pušku.

Púhe pasívne chovanie nie je »násilím« v smysle zák. čl. XL:1914; preto nejde o násilie, »točil-li sa pytliak s puškou«, chcejúc tým zmarit' hájnikovi jej zabavenie; môže však ísť prípadne o »nebezpečnú hrozbu« v smysle cit. zák.

Uhorské nariadenie číslo 5476/1914 M. E. o držaní zbraní platí do-siaľ na celom Slovensku a Podkarpatskej Rusi.

Rozh. zo dňa 1. septembra 1934, Zm IV 290/34.)

Na j v y š š í s ú d preskúmal trestnú vec proti J. Ď. a spol., obžalovaným zo zločinu násilia proti orgánu vrchnosti, a na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaných vyniesol toto u s n e s e n i e: Na základe odst. I. § 35 por. nov. z moci úradnej zrušujú sa rozsudky oboch súdov nižších stolíc, nakoľko obžalovaní J. Ď. a J. L. boli uznaní vinnými prečinom násilia proti orgánom vrchnosti podľa § 4, odst. II a § 6, odst. II zák. čl. XL:1914; dotyčne tohoto činu nariaďuje sa nové pokračovanie. Následkom čiastočného zrušenia rozsudkov súdov nižších stolíc čo do viny zrušujú sa tieto rozsudky aj čo do trestu. Zmätočné sťažnosti podané v smysle bodu 1 a) § 385 tr. p. z toho dôvodu, že obžalovaní nedopustili sa priestupku podľa § 6 nar. čís. 5476/1914 M. E., sa zamietajú. Zbývajúca časť zmätočných sťažností sa poukazuje na hore uvedené rozhodnutie.

Z d ô v o d o v:

Súd prvej stolice po vypočutí obžalovaných previedol dokazovanie hlavne len prečítaním četnickeho oznámenia a zistil, že dňa 24. mája 1933 po 19. hodine vydali sa obžalovaní spolu do lesa zvaného »M. M.« u B., každý ozbrojený puškou, aby pytlačili. Keď stáli v lese a čakali na zver, súc jeden od druhého vzdialení na 30 krokov, ale tak, že sa navzájom pre les nevideli, vyzval prisazný hájnik Š. S., ktorý ich prichytil pri pytliactve, obžalovaného Ď., aby odložil pušku; Ď. pušku neodložil, ale čakal na Š. S., kým tento neprišiel až k nemu s puškou zaľícenou a chcel mu pušku vziať. Potom J. Ď. snažil sa vytrhnúť z rúk Š. S. svoju pušku, keď posledne menovaný ju uchopil, pri čom J. Ď. zavolať opodiaľ stojacieho J. L., ktorý, súc taktiež ozbrojený puškou, priblížil sa ku Š. S., následkom čoho Š. S. bol nútený upustiť od akéhokoľvek ďalšieho zákroku proti J. Ď. a J. L. za vyhrážok týchto, že »sa mu bude zle vodiť po lese, jakmile ich udá«.

Na základe tohoto skutkového stavu uznal súd prvej stolice oboch obžalovaných vinnými s použitím §§ 92, 20 tr. zák. na miesto zločinu z prečinu násilia proti orgánu vrchnosti podľa § 70 tr. zák., §§ 4/II. a § 6/II. zák. čl. XL:1914. Vrchný súd po vypočutí poškodeného Š. S. potvrdil rozsudok súdu prvej stolice čo do viny a vyriekol, že prvý súd správne zistil skutkový stav okrem toho, že obžalovaný J. Ď. s poškodeným sa ťahal o pušku a že by bol použil zažalovaného výroku, lebo posledné tvrdenie žaloby poškodený nedokázal. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že ten čin obžalovaného J. Ď., že sa točil s puškou, aby mu ju poškodený nemohol zobrať, k čomu tento mal právo, je aktívne jednanie, prekážanie úradnému výkonu. Preto zistený skutkový

stav vyказuje, hľadiac k ustanoveniu § 4, odst. II. a § 6, odst. II. zák. čl. XL:1914, podstatné náležitosti skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý boli obžalovaní uznaní vinnými.

Správny je síce názor vrchného súdu, že poškodený — nakoľko zakročil proti prichyteným pytlíakom v lese jemu sverenom — mal právo zabaviť pytlíakovu pušku; oprávňovali ho k tomu § 37 zák. čl. XXXI:1879 i §§ 83—84 nar. 65.000/909 B. M., lebo obžalovaní spáchali puškou poľovný priestupok, patriaci podľa § 10 zák. č. 98/1929 Sb. z. a n. do oboru pôsobnosti okresných úradov, — ktorý priestupok treba stíhať podľa odst. IV. cit. paragrafu z povinnosti úradnej, a predmety slúžiace ku spáchaniu priestupku treba zabaviť. Neľze však súhlasiť s tým názorom vrchného súdu, že by ku skutkovej podstate zločinu podľa §§ 4 a 6 zák. čl. XL:1914 stačilo už to, že J. Ď. sa točil s puškou, aby mu ju poškodený nemohol zabaviť. Ku skutkovej podstate uvedeného zločinu patrí, aby páchatel násilím alebo nebezpečnou hrozbou prekážal úradnému orgánu v takom výkone jeho povolania, ktorý je po práve. Ten čin obžalovaného J. Ď. však, že sa točil s puškou, nie je násilie, lebo toto predpokladá fyzickú silu namierenú proti orgánu vrchnosti. Púhe pasívne chovanie a neuposlechnutie úradnej výzvy ešte nevyčerpávajú pojem násilia. Treba však ďalej skúmať, či zistený čin obžalovaných nevyčerpáva pojem nebezpečnej hrozby. V tomto smere je zistenie vrchného súdu neúplné a nejasné. Odvolací súd vylúčil to, že by sa bol obžalovaný J. Ď. slovom vyhrážal proti poškodenému. Vrchný súd neodôvodnil, prečo nevyhlásil to isté dotyčne J. L. Vyhrážať sa možno však nielen slovom, ale aj takým chovaním sa, ktoré mohol poškodený považovať za nebezpečnú vyhrážku. Vrchný súd zistil, že obžalovaný J. Ď. sa točil s puškou. Nezistil však, či sa točil obžalovaný takým spôsobom, že obrátil hlavu pušky proti poškodenému tak, že ten mohol sa obávať, že obžalovaný proti nemu vystrelí. Odvolací súd ďalej zistil, že obžalovaný J. Ď. volal na obžalovaného J. L., na čo ten sa priblížil ku poškodenému. Z týchto zistení však nie je jasné, či sa priblížil J. L. hroziac puškou, alebo sa priblížil takým spôsobom, ktorý nemohol poškodený považovať za útok proti nemu smerujúci. Hľadiac ďalej k tomu, že čin sa odohral večer, a obžalovaní sa hájili tým, že začiatkom nevedeli, že poškodený je hájnikom, mal vrchný súd zistiť aj také skutočnosti, z ktorých je možno posudzovať, či vtedy, keď obžalovaný J. Ď. volal na J. L., a keď tento sa priblížil, obžalovaní už vedeli, že poškodený je hájnikom, alebo nie. Neúplné je zistenie súdov nižších stolíc aj dotyčne tej otázky, či jednal poškodený po práve. Aj prísahný hájnik len dotyčne toho lesa môže vykonávať svoje povolanie, ktorý je mu sverený a dotyčne ktorého bol prisahaný podľa § 38 z. čl. XXXI:1879. Súdov nižších stolíc však nezistili, či ten les, v ktorom poškodený prichytil obžalovaných pri pytlíactve, bol sverený ku hľadaniu poškodenému, alebo nie. Poneváž vrchný súd nezistil také skutočnosti, na ktorých závisí možnosť použitia zákona, pokračoval najvyšší súd podľa odst. 1 § 35 por. nov.

Dotyčne priestupku nedovoleného držania zbrane v smysle bodu 1 a) § 385 tr. p. za dôvod zmätočnosti uplatňujú obžalovaní, že nemohli spáchať tento priestupok, lebo nariadenie č. 5476/914 neplatí vraj na území bývalej župy Gemer-Malohontskej, kde čin bol spáchaný. Zmätočné sťažnosti sú bezzákladné. Nariadením č. 5735/1914 M. E. bola platnosť

nariadenia č. 5476/910 M. E. rozšírená na všetky župy bývalého Uhorska, tedy aj na bývalú župu Gemer-Malohontskú. Platnosť citovaných nariadení bola predĺžená podľa bodu 1. čl. I. a čl. II. zák. č. 168/1922 Sb. z. a n. do 31. decembra 1930; §om 1 zák. č. 203/1930 do 31. decembra 1933; konečne §om 2 zák. č. 17/1934 byly nariadenia 5476/1914 a 5735/1914 M. E. udržané v platnosti.

Preto nemýlil sa vrchný súd, keď uznal obžalovaných vinnými z priestupku podľa § 6 nar. č. 5476/1914 M. E.

Čís. 5070.

Osadnímu starostovi nepřísluší z důvodu této jeho funkce výkon bezpečnostní policie ve smyslu § 59 obec. zřiz. čes.

(Rozh. ze dne 4. září 1934, Zm I 705/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 9. června 1933, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti veřejným zřízením a opatřením podle § 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v tomto výroku a uznal právem, že jest obžalovaný vinen, že dne 22. října 1932 v M. v úmyslu, aby Františka B-a lehce na těle poškodil tak, že poškození zanechá po sobě viditelné známky a následky, předsevzal čin ke skutečnému vykonání lehkého uškození na těle vedoucí, při čemž nedošlo k dokonání přestupku jen náhodou, a že se tím dopustil nedokonaného přestupku lehkého uškození na těle podle §§ 8, 411 tr. zák.

Z d ů v o d ů:

Obžalovaný vytýká napadenému rozsudku, že jeho čin byl mylně kvalifikován za přestupek urážky veřejného úředníka podle § 312 tr. zák., neboť osadní starosta Antonín B. v době napadení nejednal jako osoba v § 68 tr. zák. jmenovaná. Zmateční stížnosti nelze upřítí oprávnění.

Přestupku podle § 312 tr. zák. se dopustí, kdo slovem nebo skutkem urazí osobu v § 68 tr. zák. jmenovanou, když vykonává nějaký příkaz vrchnostenský nebo svůj úřad nebo službu. Patří proto ke skutkové podstatě tohoto přestupku jednak, aby urážka směřovala proti osobě v § 68 tr. zák. jmenované, jednak, aby tato osoba v době spáchaného činu vykonávala nějaký vrchnostenský příkaz, svůj úřad nebo službu. Není-li některá z těchto podmínek dána, nelze urážku slovem nebo skutkem podřaditi ustanovení § 312 tr. zák. Podle rozsudečných zjištění byl uražený Antonín B. v době činu osadním (nikoliv obecním) starostou a zakročil proti obžalovanému a jeho společníkům, když rušili dne 22. října 1932 večer v M. v hostinci Františka B-a klid a vyvolali rvačku. Provedl tedy úkon patřící do oboru působnosti místní policie. Napadený rozsudek vyslovil právní názor, že i osadnímu starostovi přísluší v osadě výkon bezpečnostní policie ve smyslu § 59 obecního zřízení českého, a že tedy byl osadní starosta Antonín B., když při oné příležitosti k za-